

Hierbij stellen wij de notitie reikwijdte en detailniveau (CNRD) COBRACable vast. Deze notitie geeft tevens aan welke varianten in het milieu effect rapport zullen worden onderzocht.

De onafhankelijke commissie voor de m.e.r. heeft op 19 oktober 2010 advies uitgebracht voor de concept notitie reikwijdte en detailniveau. Het bevoegd gezag heeft er voor gekozen dit advies in z'n geheel over te nemen.

De Commissie m.e.r. heeft zich bij het vaststellen van haar advies mede gebaseerd op de zienswijzen die zijn ontvangen naar aanleiding van de concept notitie reikwijdte en detailniveau COBRA cable. Deze heeft van 26 augustus tot 6 oktober 2010 ter inzage gelegen. 13 personen en instanties hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid een zienswijze in te dienen op de concept notitie reikwijdte en detailniveau. De insprekers hebben aandacht gevraagd voor diverse (milieu) aspecten en specifieke aandachtspunten die in de milieu effectrapportage zouden moeten worden betrokken. Naast de in het kader van de MER te onderzoeken aspecten, zoals benoemd in de notitie reikwijdte en detailniveau en in het advies van de commissie voor de m.e.r., besteden wij hieronder nog specifiek aandacht aan de volgende in de zienswijzen regelmatig terugkerende en beleidsmatig relevante thema's:

1. Nut en noodzaak van de kabel

Vergroting van de interconnectiecapaciteit is een noodzakelijke voorwaarde om de Europese elektriciteitsmarkt goed te kunnen integreren. De kabel tussen Nederland en Denemarken faciliteert onderlinge uitwisseling ook indien de wind in een van beide landen wegvalt. Bovendien kan door de vergroting van interconnectiecapaciteit de reservecapaciteit in beide landen worden beperkt. De besparing op investering in reservecapaciteit kan dan o.a. worden gebruikt voor verduurzaming.

Door verdere uitbreiding van de interconnectiecapaciteit zal de Nederlandse elektriciteitsmarkt met de markten uit omliggende landen kunnen integreren tot een gezamenlijke elektriciteitsmarkt, wat een Europees én nationaal beleidsdoel is, en daarmee ook uitgangspunt is van de (lange termijn) visie van TenneT. Naast de reeds bestaande verbindingen naar België, Duitsland, Noorwegen en (straks) Engeland, past uitbreiding van de interconnectiecapaciteit door middel van een kabel naar Denemarken in deze lange termijn visie.

De urgentie van het tot stand komen van de verbinding is enerzijds ingegeven door de op dit moment - anno 2010 - al bestaande behoefte aan vergroting van de interconnectiecapaciteit voor het creëren van een geïntegreerde markt. Anderzijds ook door de noodzaak om de betrouwbaarheid van het systeem te blijven garanderen bij toenemende transporten en inpassing van grootschalige duurzame opwekking in de nabije toekomst.

2. Mogelijkheid aansluiting windparken op zee

De mogelijkheid van windaansluiting op COBRACable is in het project voorzien. Hier zal dan ook in de MER rekening mee worden gehouden. Wel moet hier de kanttekening worden gemaakt, naast het voorbehoud van economische en technische haalbaarheid van windaansluiting, dat aansluiting van windparken op de kabel in plaats van direct naar land economisch interessant zal zijn wanneer een windpark een minimale afstand tot de kust heeft. Gelet op de huidige zoekgebieden voor wind lijkt dit voornamelijk het geval te zijn voor windparken in de Duitse Exclusieve Economische Zone.

3. Toekomstige ontwikkelingen Eemsdelta

Gezien de beperkte ruimte in de Eemsdelta en mogelijke toekomstige nieuwe ontwikkelingen zal er de komende periode integraal naar de Eemsdelta gekeken worden door het uitvoeren van een Milieu Effect Studie (MES). De ontwikkeling van COBRACable zal in de MES als autonome ontwikkeling worden opgenomen, omdat Cobra een eigen integrale ruimtelijke afweging maakt in relatie tot andere projecten. Derhalve zal de m.e.r. van COBRACable worden voortgezet.

4. Tracévarianten

In de CNRD wordt aangegeven waarom gekozen is voor een offshore route met aanlanding in Eemshaven. In de MER wordt dit nader toegelicht.

Bij de identificatie van de mogelijke routealternatieven is de haalbaarheid beoordeeld vanuit technisch en juridisch perspectief.

Zo is een alternatief door kwelders of door Schiermonnikoog (W1) afgevallen omdat deze als juridisch niet haalbaar wordt beoordeeld. Het kortste alternatief over land (W3) is afgevallen vanwege de mogelijke verstoring van de zeehondenlig- en zoogplaatsen bij het Hornsbornzand en het Sparregat en de natuurgebieden bij de aanlanding. In de MER zal een verdere toelichting van de te vergelijken alternatieven plaatsvinden.

5. Belangenafwegingen

In de MER worden de effecten van de verschillende alternatieven in beeld gebracht. De integrale belangenafweging zal uiteindelijk in het inpassingsplan worden gemaakt door de Ministers van EL&I en I&M. In dit inpassingsplan gaat het om de afwegingen van bijvoorbeeld de belangen van het initiatief (nut en noodzaak van de kabel) versus de belangen voor de omgeving in het referentiegebied.

6. Alternatieven M3 en M2

Als gevolg van de aanpassing Landes-Raumordnungsprogramm Niedersachsen lijkt variant M3 bij nader inzien niet mogelijk. Hiermee werd tijdens de concept notitie reikwijdte en detailniveau reeds rekening gehouden. Hierover vindt afstemming plaats met de betrokken Duitse bevoegde gezagen. M2 was voorheen om deze reden geen zelfstandige variant, maar door het mogelijk afvallen van variant M3 wordt variant M2 ook uitgewerkt. Dit wordt ook reeds aangegeven in de conclusie van alternatief M2 op pagina 24. Verder is in advies van de Commissie m.e.r. reeds aangegeven dat indien alternatief M3 niet realistisch mocht blijken gekeken kan worden naar alternatieven. Om deze reden stellen wij voor om in de m.e.r te onderzoeken de varianten W2, M1, M3 en ook M2.

7. Landbouweffecten landroute

Bij het ontwerp van de landroute van W2 is rekening gehouden met de aanwezige infrastructuur, watergangen en bebouwing in het gebied. In de MER zal worden onderzocht wat de effecten zijn van het landtracé van W2 op het landbouwkundig gebruik. Hierbij zal o.a. worden ingegaan op de tijdelijke effecten die optreden tijdens de aanleg van de kabel (bijv. tijdelijk beperkte bereikbaarheid, verwijdering gewas ter plaatse van het tracé). Ook zal worden onderzocht of er mogelijk effecten op de lange termijn optreden (bijv. structuurbederf, ontwatering). Een aparte landbouweffectrapportage opstellen is in dit geval niet nuttig omdat hierbij de 3 tracés vergeleken dienen te worden op de agrarische aspecten alleen. Aangezien de andere te onderzoeken routes slechts een zeer beperkt effect zullen hebben op de landbouw, maar juist op andere functies, dienen de effecten van al deze functies ten opzichte van elkaar in beeld te worden gebracht en niet slechts op één specifieke functie.

De zienswijzen worden meegewogen bij het opstellen van de MER. Daarnaast zal gedurende het proces van MER en inpassingsplan met belanghebbenden geregeld afstemming plaats vinden.

's-Gravenhage, d.d.

De Minister van Economische Zaken,
Landbouw en innovatie,

drs. M.J.M. Verhagen

De Minister van Infrastructuur en Milieu

mw. drs. M.H. Schultz van Haegen